

אך הקב"ה, ברחמי המרובים, "לא חפץ במות הרשע, כי אם בשוב רשע מדרכו וחייה". למרות שבדרך הטבע אין אפשרות למחוק לגמרי את הכתם, את סימני הקריעה בדרך, את החור בקיר - מעניק הקב"ה את האפשרות לתקן בשלימות את הפגם שיצר החטא, ולהחזיר את הנשמה למצבה המקורי - הטהור - בלי שום סימן של עבירה זוהי התשובה - החזרה למצב המקורי!

« השלימו עפ"י החלק הראשון - מן המקורות:

מכיון שבדרך"כ אי אפשר לתקן בשלימות את החסרון ולחזור למצב המקורי, לא ידע _____ על כוחה של התשובה גם בני דורו של הנביא יחזקאל לא ידעו עליה, וסברו ש _____, רק הקב"ה ידע שיש אפשרות לשוב, שמי שיעשה תשובה _____ ויטהר מחדש. עפ"י החכמה - השכל - אין מציאות טבעית כזו. לפי החכמה - חטאים _____! אך הקב"ה נתן את המתנה הגדולה, מתנת התשובה שהיא לא טבעית ומעל ההגיון.

« וכך אומר רבנו יונה (שערי תשובה, שער א' א')
מן הטובות אשר היטיב השי"ת עם ברואיו כי הכין להם הדרך לעלות מתוך פחת מעשיהם ולנוס מפח פשעיהם לחשוך נפשם מני שחת ולהשיב מעליהם אפן...

ג. התשובה – חסד, ומהותה חסד

לא בלבד שהקב"ה מעניק בחסדו את אפשרות התיקון הגמור, הוא גם נותן לאדם שפע טובה וברכה תמורת התשובה. ומתנה זו - אף היא חסד גדול, שלא קיים בדרך הטבע.

קראו את המשל והשלימו את הנמשל:

לסוחר בדים גדול, שהיה סיטונאי ומכר בדים בהקפה לסוחרים קטנים יותר, הגיע אחד הקונים בצער גדול: "טרם שילמתי לך על הבדים שמכרת לי, קיויתי למכרם ולהתפרנס ממכירתם ואף לשלם בכסף זה את חובי כלפיך והנה - עלתה חנותי באש ולא הצלחתי להרויח כסף בשנה זו". התמלא הסיטונאי רחמים כלפיו, נטל את שטר החוב - וקרע אותו בפניו, וברכו שיצליח ה' דרכו. הודה לו הלקוח על חסדו זה של ויתור החוב, הוקיר אותו מאד וכמובן, לא העז לבקש ממנו סחורה חדשה בהקפה כדי שיוכל להרויח כסף.

הנמשל - הקב"ה מעניק לנו בר"ה "בדים" שונים - _____, _____, ועוד ועלינו לחיות ולעשות מעשים טובים ובכך לשלם את חובינו.

אך לפעמים "ביתנו עולה באש" - אנו נכשלים וחוטאים, ואין באפשרותנו _____ הקב"ה מרחם עלינו, עושה חסד ונותן אפשרות להצטער, להתחרט ולשוב בתשובה על העבר. ויותר מהסוחר הסיטונאי - מוכן הקב"ה לתת לנו חסד נוסף - גם "בדים" חדשים ועוד תמורת התשובה שעשינו - כדי שנוכל לחיות שנה נוספת ולעבוד אותו

הנוכל שלא להעריך את התשובה - החסד והזכות שקבלנו?

ד. התשובה - חובה

לא די להעריך את מתנת התשובה! מאחר שניתנה לנו מתנה זו - חובה לנצל אותה ולהשתמש בה כאשר מלך נותן מתנה ומזלזלים בה - נחשב הדבר למרידה במלכות

וכאשר מלך מלכי המלכים - _____ - נותן מתנה - _____ ולא משתמשים בה ל _____ - לפשע נחשב הדבר ומדוע? מלבד כפיות הטובה, אי - השימוש בתשובה מוכיח שהאדם מרוצה משקיעתו בחטא.

מובא במדרש קהלת:

משל לכת של לסטים שחבשן המלך בבית האסורים וחתרו מחתרת, פרצו ויעבורו, ונשאר אחד מהם. בא שר בית הסוהר וראה מחתרת חתורה, והאיש הוא עודנו עצור, ויד אותו במטהו, אמר לו קשה יום! הלא המחותרת חתורה לפניך, איך לא מהרת להמלט על נפשך האסיר שלא נמלט מוכיח שטוב / שרע (מחקו את היותר) לו בבית הסוהר, ולכן אינו מנצל את האפשרות להמלט בכך הוא מראה לשר הממונה, שהוא מרוצה/ לא מרוצה (מחקו את המיותר) ממצבו.

ובנמשל _____:

רבנו יונה, המביא בשערי תשובה (א' ב') את המשל, אומר:

ודע כי החוטא, כאשר יתאחר לשוב מחטאתו יכבד עליו עונשו מאוד בכל יום, כי הוא יודע כי יצא הקצף עליו, ויש לו מנוס לנוס שמה, והמנוס הוא התשובה, והוא עומד במרדו והנו ברעתו, ובידו לצאת מתוך ההפיכה, ועל כן רעתו רבה.

לסיכום:

רבי שמחה בונים מפשיסחא אומר:

"יותר משיענש האדם על חטאו, יענישוהו על שלא שב"

מדוע? _____